

Opatření číslo 16/2007 – k tvorbě seznamů základní studijní literatury

1. Ukládám tímto vedoucím základních součástí FF UK, aby do 15. června 2007 připravili seznamy základní studijní literatury pro účely vybudování fondu Centra studijních a informačních služeb a tyto seznamy následně v elektronické podobě předali k 15. červnu 2007 vedoucímu Střediska vědeckých informací FF UK.
2. Ukládám tímto vedoucímu Střediska vědeckých informací FF UK, aby metodicky a organizačně koordinoval vznik a sběr seznamů uvedených v bodě 1 a připravil výsledný seznam základní studijní literatury do 30. června 2007.
3. Metoda sestavení a struktura seznamů podle bodu 1 se řídí samostatným metodickým materiálem, který je přílohou č. 1 k tomuto opatření.
4. Toto opatření nabývá platnosti dnem vyhlášení

V Praze dne 15. května 2007

PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

Děkan

Fond knihovny FF UK

Metodika pro tvorbu seznamů základní studijní literatury

Určeno pro vedoucí základních součástí FF UK

Kontaktní osoba: Josef Schwarz, josef.schwarz@ff.cuni.cz, 221 619 239

Praha, 14.5.2007

Obsah

Úvod.....	1
Vznik fondu CeSIS.....	1
Tvorba seznamů základní studijní literatury - konkrétní postup.....	2
Příloha: Příklad seznamu základní studijní literatury	3

Úvod

Od začátku akademického roku 2008/2009 (tj. od října 2008) začne v suterénních prostorách hlavní budovy FF UK fungovat **Centrum studijních a informačních služeb (CeSIS)** coby součást Knihovny FF UK. CeSIS bude na celkem třech podlažích nabízet přibližně **160 studijních míst** a cca **100 000 svazků ve volném výběru** (dalších cca **150 000 svazků** bude umístěno **ve skladech**). Studijní místa a volný výběr budou umístěny ve **třech hlavních studovnách**, které budou zaměřeny tematicky, tj. na **filologické, historické a sociálněvědní a humanitněvědní obory**.

Fond CeSIS bude zahrnovat především **základní všeobecnou příručkovou literaturu** a **základní oborovou studijní literaturu**, která bude umožňovat plnohodnotné studium především studentům bakalářského studia, ale i dalším zájemcům, kteří se budou chtít seznámit se základním souborem poznatků ze zvoleného oboru. Fond CeSIS by tedy měl být **promyšleným průřezem nejpodstatnější základní literatury ke všem oborům**, které jsou v gesci FF UK. Prvním krokem proto musí být **stanovení seznamů literatury**, která ve fondu CeSIS **nesmí chybět**. Vytvořením těchto seznamů **jsou** podle opatření děkana FF UK č. 16/2007 **pověřeni vedoucí základních součástí FF UK**, a to do **15. června 2007**.

Vznik fondu CeSIS

Tvorba fondu CeSIS je mimořádnou příležitostí pro každý obor a **šancí zacelit některé podstatné mezery** v základní studijní literatuře. Celý **proces vzniku fondu** bude sestávat z těchto kroků:

1. tvorba seznamů základní studijní literatury
odpovědnost: vedoucí základních součástí
termín: 15. června 2007
2. tvorba seznamu základní všeobecné příručkové literatury
odpovědnost: vedoucí SVI FF UK
termín: 15. června 2007

3. tvorba výsledného seznamu základní příručkové i studijní literatury
odpovědnost: vedoucí SVI FF UK
termín: 30. června 2007
4. identifikace literatury podle seznamů v bodu 3 v knihovnách základních součástí
odpovědnost: pracovníci knihoven základních součástí
termín: 30. září 2007
5. nákup a zpracování dokumentů, které nejsou ve fondech knihoven základních součástí FF UK
odpovědnost: vedoucí SVI FF UK
termín: 31. března 2008
6. výběr a zpracování dokumentů z fondů knihoven základních součástí FF UK
odpovědnost: pracovníci knihoven základních součástí, vedoucí SVI FF UK
termín: 31. března 2008

Seznamy základní studijní literatury by měly vycházet ze **skutečných potřeb jednotlivých základních součástí** bez ohledu na to, zda se daná literatura v současnosti nachází v knihovnách základních součástí. Seznamy by měly zohledňovat věcné a formální hledisko.

Věcné hledisko

Fond by měl dosahovat střední studijní úrovně¹, tzn. měl by zahrnovat:

- *Vysoké procento nejdůležitějších prací a základních děl v oboru*
- *Obsáhlou sbírku všeobecných monografií a referenčních zdrojů a vybrané specializované monografie a referenční zdroje*
- *Obsáhlou sbírku všeobecných časopisů a reprezentativní sbírku specializovaných časopisů a rejstříků/abstrakt*
- *Výběr zdrojů v dalších jazycích, včetně známých autorů v původních jazycích*
- *Definovaný přístup k rozsáhlým specializovaným elektronickým zdrojům*

S ohledem na jazykové zastoupení by měly být zastoupeny především dokumenty v češtině a dokumenty v dalších vybraných jazycích (zejména angličtina, němčina, francouzština).

S ohledem na aktuálnost dokumentů by měla být zastoupena především nejnovější literatura, resp. poslední vydání požadovaných děl.

Formální hledisko

Fond by měl zahrnovat tyto typy dokumentů:

- slovníky a encyklopedie
- monografie
- skripta
- sborníky
- normy
- časopisy
- CD-ROM/DVD-ROM
- online elektronické informační zdroje

Tvorba seznamů základní studijní literatury - konkrétní postup

Při tvorbě seznamů můžete vycházet z **existujících sylabů** jednotlivých předmětů, pokuste se ale zároveň zohlednit výše uvedená věcná a formální kritéria. Výsledkem by měl

¹ Podle metody konspektu úroveň 3b (viz http://konspekt.nkp.cz/urovne0_5.phtml).

být **relativně úplný seznam literatury** (včetně pramenů v elektronické podobě), která je potřebná pro studenty daného předmětu (nebo dané disciplíny) na bakalářské úrovni.

Seznam rozdělte podle jednotlivých předmětů, tematických oblastí nebo dílčích disciplín a jednotlivé položky označte takto:

- A** – dokumenty **nezbytně nutné**, bez kterých se nelze obejít (tj. ty, které určitě nesmí chybět)
- B** – dokumenty **potřebné/žádoucí** (tj. ty, které by neměly chybět, ale v krajním případě se bez nich lze obejít)
- C** – dokumenty **doplňkové** (tj. ty, které je možné zakoupit/získat, pokud budou vhodné podmínky – např. prostorové, finanční apod.)

Jednotlivé položky v seznamu musí být **jednoznačně identifikovatelné** a měly by obsahovat tyto **údaje**:

- autor/autoři
- název
- pořadí vydání (pokud je požadováno konkrétní nebo poslední vydání)
- místo vydání
- nakladatel
- rok vydání
- ISBN (pokud existuje nebo jej lze zjistit)

Dokumenty, které mohou být pouze v elektronické podobě (tj. není nutné pořizovat jejich tištěnou verzi), označte ***.

Do seznamu dále uveďte tyto informace:

- datum zpracování
- označení základní součásti
- označení studijního oboru
- kontaktní údaje (jméno, e-mail, telefon) na osobu, která zodpoví případné nejasnosti nebo dotazy

Seznam zašlete ve formátu MS WORD na adresu josef.schwarz@ff.cuni.cz do **15. června 2007**

Příloha: Příklad seznamu základní studijní literatury

Seznam základní studijní literatury

30.4.2007

Kontaktní osoba: Josef Schwarz, josef.schwarz@ff.cuni.cz, 221619239

Základní součást: Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní obor: informační studia a knihovnictví

Dílčí disciplína/tematická oblast/předmět: selekční jazyky

A – dokumenty nezbytně nutné

1. ***ČSN 01 0172 (ISO 5964). *Pokyny pro vypracování a rozvíjení vícejazyčných tezaurů*. Úč. 1.4.1992. 60 s.
2. ***ČSN 01 0193. *Dokumentace. Pokyny pro vypracování a rozvíjení jednojazyčných tezaurů*. Úč. 1.2.1996. 52 s.
3. ***ČSN ISO 5963. *Dokumentace. Metody analýzy dokumentů, určování jejich obsahu a výběru lexikálních jednotek selekčního jazyka*. Úč. 1.4.1996. 12 s.
4. AITCHISON, J., GILCHRIST, A., BAWDEN, D.. *Thesaurus construction and use : a practical manual*. 4 ed. London : Aslib, 2000. ISBN 1579582737
5. BUCHANAN, B. *Theory of library classification*. London : Clive Bingley, 1979. ISBN 0851572707
6. ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda : přehled a slovníky*. Praha : Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0154-0
7. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha : Lidové noviny, 2002. ISBN 80-7106-484-X
8. FOSKETT, A. C. *The subject approach to information*. 5th ed. London : Library Association Pub., 1996. ISBN 1856040488
9. FUGMANN, R. *Subject analysis and indexing : theoretical foundation and practical advice*. Frankfurt am Main : Indeks Verlag, 1993. ISBN 3886725006
10. KOVÁŘ, B. *Věcné pořádkání informací a selekční jazyky*. Praha : ÚVTEI, 1984.
11. KOVÁŘ, B. *Základy obecné metodiky věcného pořádkání informací*. Praha : ÚVTEI, 1978.
12. LANCASTER, F. W. *Indexing and abstracting in theory and practice*. 3rd ed. London : Facet, 2003. ISBN 1856044823

B - dokumenty potřebné/žádoucí

13. BAKO, M. *Informačné selekčné jazyky. III*. Bratislava : SPN, 1984.
14. ČERNÝ, Jiří, HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-832-5
15. DAHLBERG, I. *Grundlagen universaler Wissensordnung : Probleme und Möglichkeiten eines universalen Klassifikationssystems des Wissens*. Pullach bei München : Verlag Dokumentation, 1974. ISBN 3-7940-3623-9
16. ERHART, Adolf. *Úvod do jazykovědy*. Brno : Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-2669-3
17. JURČACKOVÁ, Z. *Terminológia : základné zásady, metódy a ich aplikácia*. Bratislava : Centrum vedecko-technických informácií SR, 2002. ISBN 80-85165-85-6
18. LANGRIDGE, D. W. *Classification : its kinds, elements, systems and applications*. London : Bowker-Saur, 1992. ISBN 0862916224
19. PALEK, Bohumil. *Základy obecné jazykovědy*. Praha : SPN, 1989. ISBN 80-04-22937-9
20. SOERGEL, D. *Indexing languages and thesauri : construction and maintenance*. Los Angeles : Melville Pub., 1974. ISBN 0471810479
21. THAGARD, Paul. *Úvod do kognitivní vědy : mysl a myšlení*. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-445-1
22. TURNER, Ch. *Organizing information : principles and practice*. London : Clive Bingley, 1988. ISBN 0851573797
23. VICKERY, B. C. *Classification and indexing in science*. 3d ed. London : Butterworths, 1975. 228 s. ISBN 0408706627

C – dokumenty doplňkové

24. CLEVELAND, D. B., CLEVELAND, A. D. *Introduction to indexing and abstracting*. 3rd ed. Englewood : Libraries Unlimited, 2001. ISBN 1563086417
25. ECO, U. *Hledání dokonalého jazyka v evropské kultuře*. Praha : Lidové noviny, 2001. 355 s. ISBN 80-7106-389-4
26. ČEJKA, M. *Česká lexikologie a lexikografie*. Brno : Masarykova univerzita, 1992. ISBN 80-210-0393-6
27. TONDL, Ladislav. *Mezi epistemologií a sémiotikou : deset studií o vztazích poznání a porozumění významu*. Praha : Filosofia, 1996. ISBN 80-7007-076-5
28. Tondl, Ladislav. *Znalost a její lidské, společenské a epistemické dimenze*. Praha : Filosofia, 2002. ISBN 80-7007-167-2